

Total No. of Printed Pages:1

SUBJECT CODE NO:- K-1005

FACULTY OF HUMANITIES, SCIENCE & TECHNOLOGY, COMMERCE & MANAGEMENT AND  
INTER-DISCIPLINARY

B.A./B.Sc./B.Com./ B.S.W. F.Y. (Sem-II) Examination March/April 2019

Marathi (SL) – II

(Gadya, Padya and Upyojit Marathi)

[Time: Two Hours]

[Max.Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे
२. निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा .
३. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 पुढीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा . 15

- i) सामाजिक लोकशाही संबंधी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे विचार 'देशाचे भवितव्य' या पाठाच्या आधारे स्पष्ट करा.
- ii) 'मनी' च्या दुःखानुभवाचे चित्रण भालचंद्र नेमाडे यांनी 'कोवळे मरण' मधून कसे केले आहे ते लिहा.

Q.2 पुढीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. 15

- i) ग्रेस यांच्या 'आई' कवितेतील आई विषयीच्या प्रेमानुभवाचे वर्णन तुमच्या शब्दात लिहा.
- ii) बिरसा मुंडाच्या व्यक्तिमत्त्वाचे दर्शन कवी भुजंग मेश्राम यांनी कसे घडविले आहे ते सांगा.

Q.3 पुढीलपैकी 'अ' व 'ब' विभागातून प्रत्येकी एका प्रश्नाचे थोडक्यात उत्तर लिहा. 10

- अ)
  - i) संत गाडगेबाबा यांच्या शेवटच्या कीर्तनातील पुरोगामी विचार स्पष्ट करा.
  - ii) 'कोवळे मरण' या पाठातील मनीची व्यक्तिरेखा थोडक्यात रेखाटा.

ब)

- i) 'कुळंबीण' मधील सामाजिक विचार विशद करा.
- ii) 'बाप' या कवितेचा आशय स्पष्ट करा.

Q.4 खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा ( कोणताही एक) 10

- i) तुमच्या महाविद्यालयातील वार्षिक स्नेहसंमेलनाचा अहवाल तयार करा.
- ii) विद्यार्थी व कलावंत यांच्यातील संवाद लिहा.

Total No. of Printed Pages:1

**SUBJECT CODE NO:- K-1012**

**FACULTY OF HUMANITIES, SCIENCE & TECHNOLOGY AND INTER-DISCIPLINARY**

**B.A./B.Sc./B.S.W. S.Y. (Sem-IV) Examination March/April 2019**

**Marathi (SL) - IV**

**(Gadya, Padya & Upyojit Marathi)**

**[Time: Two Hours]**

**[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  २. निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा .
  ३. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
  ४. कोणतीही लक्षवेधक खुण अथवा सूचना करू नये.
- Q.1 सविस्तर उत्तर लिहा ( कोणतेही एक ) 15
- १) ग्रामीण भागातील श्रद्धा -अंधश्रद्धा व जात -पातीचे चित्रण 'गायारान' या कथेतून कसे आले आहे. ते लिहा.
  - २) दारिद्र्यात जीवन जगणाऱ्या कुटुंबाची आर्त कहाणी 'भूक' या कथेच्या आधारे साधार स्पष्ट करा.
- Q.2 सविस्तर उत्तर लिहा ( कोणतेही एक ) 15
- i) 'हिशोब चुकता करा' या कवितेचे आशय सौंदर्य उलगडून दाखवा.
  - ii) स्त्रीच्या भावकोमल मनाची स्पंदने 'कळसूत्री बाहुली' मधून भारती खेडकर यांनी कशी टिपली आहेत ते सांगा.
- Q.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा ( कोणतेही दोन ) 10
- i) 'मिरगीपेर' या कथेचे भाषिक विशेष नोंदवा.
  - ii) विनायकची व्यक्तिरेखा 'काहूर' या पाठाच्या आधारे रेखाटा.
  - iii) 'आबा' या कवितेतून व्यक्त झालेले कष्टकरी शेतकऱ्याचे चित्र तुमच्या शब्दात लिहा .
  - iv) 'पाचटाच्या मुलुखाले' या कवितेचे रसग्रहण करा.
- Q.4 सविस्तर उत्तर लिहा ( कोणतेही एक ) 10
- i) संगणकाची वैशिष्ट्ये सांगा.
  - ii) 'ई-मेल , चॅट , सर्चिंग' या संकल्पना स्पष्ट करा.

Total No. of Printed Pages:1

**SUBJECT CODE NO:- K-1019**

**FACULTY OF HUMANITIES, SCIENCE & TECHNOLOGY, COMMERCE & MANAGEMENT AND  
INTER-DISCIPLINARY**

**B.A./B.Sc./B.Com./B.S.W. F.Y. (Sem-I) Examination March/April 2019**

**Marathi (SL) Paper - I**

**(Gadya, Padya and Upyojit Marathi)**

**[Time: Two Hours]**

**[Max. Marks:50]**

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- (i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- (ii) निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
- (iii) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

- Q.1 पुढीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. 15
- (i) 'तुम्ही सदाचरणाने वागा' यामधून ताराबाई शिंदे यांनी कोणता संदेश दिला आहे?
  - (ii) 'परमेश्वराचे भवितव्य' मधून लेखकाने वेदान्ती आणि भौतिक शास्त्री यांच्या मधील साम्य - भेदाची चर्चा कशा प्रकारे केली आहे?
- Q.2 पुढीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. 15
- (i) 'धुळी आतील रत्न' मधून व्यक्त झालेला भावाशय स्पष्ट करा.
  - (ii) 'कुश्कळ भुमीवरी उगवली तुळसी' मधील उपदेशाची प्रासंगिकता स्पष्ट करा.
- Q.3 पुढीलपैकी 'अ' व 'ब' विभागातून प्रत्येकी एका प्रश्नाचे उत्तर थोडक्यात लिहा. 10
- अ.
- (i) 'कलावंतांना अलिप्तपणे उत्तेजन' द्यावे असे रामचंद्रपंत अमात्य यांनी का म्हटले आहे?
  - (ii) स्त्रीशिवाय घराला घरपण लाभत नाही असे ताराबाई शिंदे कसे स्पष्ट करतात.
- ब.
- (i) 'पूर्वभाग्यदिशा' मधून संत जनी जनार्दन यांनी व्यक्त केलेला अनुभव शब्दबद्ध करा.
  - (ii) मन प्रसन्न केल्यानंतर कशाची प्राप्ती होते असे संत तुकाराम म्हणतात.
- Q.4 खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) 10
- (i) तुम्ही वसतीगृहात कसे आहात हे पत्राद्वारे आपल्या वडिलांना कळवा.
  - (ii) उपान्त्य आणि अन्त्य ऋस्वान्त - दीर्घान्त लेखनविषयक नियम लिहा.

Total No. of Printed Pages:1

SUBJECT CODE NO:- K-1026

FACULTY OF HUMANITIES, SCIENCE & TECHNOLOGY AND INTER-DISCIPLINARY

B.A./B.Sc./B.S.W. S.Y.( Sem-III) Examination March/April 2019

Marathi (SL) - III

(Gadya- Padya & Upyojit Marathi)

[Time: Two Hours]

[Max.Marks: 50]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

प्र.१ला सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक)

१५

- १) छ. शिवाजी महाराजांच्या कार्याचे स्वरूप तुम्ही अभ्यासलेल्या पाठाच्या आधारे साधार स्पष्ट करा.
- २) 'वही' या कथेतून चित्रित झालेले ग्रामीण वास्तव जीवन यावर प्रकाश टाका.

प्र.२ला सविस्तर उत्तर लिहा (कोणताही एक)

१५

- १) 'आकाशाएवढा' या कवितेचे रसग्रहण करा.
- २) जीवनातील विसंगतीचा निष्कर्ष 'निष्कर्ष' या कवितेतून कसा मांडलेला आहे? ते सोदहरण लिहा.

प्र.३ला थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

१०

१. मा. खा. शरदचंद्रजी पवार साहेब यांच्या सामाजिक कार्याचा आढावा तुम्ही अभ्यासलेल्या पाठाच्या आधारे घ्या.
२. सौ. सिंधुताई सपकाळ यांचे कार्य साधार स्पष्ट करा.
३. बिरसा मुंडाची व्यक्तिरेखा रेखाटा.
४. स्त्रियांच्या बंदिस्त जीवनापेक्षा मोकळ्या श्वासाला प्राधान्य देण्याचा विचार 'अरुंद दरातून बाहेर पडताना' या कवितेच्या आधारे स्पष्ट करा.

प्र.४ला सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

१०

१. परिभाषेची आवश्यकता स्पष्ट करा.
२. जलनियोजनाचे महत्व विशद करा.

Total No. of Printed Pages:01

**SUBJECT CODE NO:- K-1033**  
**FACULTY OF HUMANITIES**  
**B.A. F.Y. (Sem-II) Examination March/April 2019**  
**Marathi (Opt) -III**  
**(Kathatm Sahitya)**

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B
- i. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
  - ii. काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
  - iii. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
- Q.1 सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक) 15
- i) भोमक्याचे व्यक्तिचित्र रेखाटा.
  - ii) 'नदीकाठचा प्रकार' या कथेतून माणसांच्या विविध प्रवृत्तीचे चित्रण कसे आले आहे ते लिहा.
- Q.2 सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक) 15
- i) 'आपण माणसात जमा नाही' या कथेतून माणसांच्या कोणत्या प्रवृत्तीचे चित्रण कसे झाले आहे ते सविस्तर लिहा.
  - ii) महिपतीची शिक्षण घेऊन होणारी परवड 'हिशोब' या कथेमध्ये कशी चित्रित झाली आहे ते लिहा.
- Q.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) 10
- i) अण्णाचे व्यक्तिचित्र थोडक्यात रेखाटा.
  - ii) समाजाने वेडी ठरविलेल्या केशीच्या भावविश्वावर प्रकाश टाका.
  - iii) 'तीन पावलं दान' या कथेतून जात - वास्तवाचे संदर्भ करते आले आहेत ते लिहा.
  - iv) आंतरजातीय लग्न केल्याने यमुला कोणत्या संकटाला सामोरे जावे लागते ते लिहा.
- Q.4 टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) 10
- i) दमेकरी लिंबाजी
  - ii) रंगनाथ पठारे यांचे लेखन कर्तृत्व
  - iii) 'हिशोब' मधील तात्या सानप
  - iv) 'चोळी' कथेतील सुगा

Total No. of Printed Pages:01

**SUBJECT CODE NO:- K-1034**  
**FACULTY OF HUMANITIES**  
**B.A. F.Y. (Sem-II) Examination March/April 2019**  
**Marathi (Opt) - IV**  
**(Mudrit Madhyamasathi Lekhan Kaushalye)**

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- ii. निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
- iii. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
- iv. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

- Q.1 सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) 15
- i) जाहिरातीची व्याख्या सांगून जाहिरातीचे प्रकार सविस्तर सांगा.
  - ii) स्तंभलेखन म्हणजे काय ते सांगून स्तंभलेखनाचे फायदे सविस्तर लिहा.
- Q.2 खालील प्रश्नांपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. 15
- i) बातमीचे स्वरूप सांगून बातमीची वैशिष्ट्ये सविस्तर लिहा.
  - ii) समीक्षा म्हणजे काय ते सांगून समीक्षेची प्रमुख उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- Q.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) 10
- i) मुलाखत म्हणजे काय ते सांगून मुलाखतीचे उद्देश थोडक्यात विशद करा.
  - ii) वृत्तपत्रातील अग्रलेखाचे महत्त्व सांगा.
  - iii) जाहिरातीचे फायदे थोडक्यात लिहा.
  - iv) संवादलेखनाचे तंत्र थोडक्यात स्पष्ट करा.
- Q.4 टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) 10
- i) आस्वादक
  - ii) मुलाखत लेखनाचे तंत्र
  - iii) अग्रलेखाची भाषा
  - iv) बातमीची रचना

Total No. of Printed Pages:01

**SUBJECT CODE NO:- K-1047**  
**FACULTY OF HUMANITIES**  
**B.A. T.Y. (Sem-VI ) Examination March/April 2019**  
**Marathi (Opt)-XIII**  
**Pashchatya Sahitya Vichar**

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

- प्र.१ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५
- १) पाश्चात्य विचारवंतानी सांगितलेली साहित्याची लक्षणे स्पष्ट करा.
  - २) साहित्याच्या निर्मिती प्रक्रियेसंदर्भातील कॉर्ले गुस्तावयुग आणि मरे क्रायगर यांच्या मतांचा आढावा घ्या.
- प्र.२ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५
- १) पाश्चात्य विचारवंतानी सांगितलेली साहित्याची प्रयोजने सांगून त्यातील लेखकनिष्ठ प्रयोजनांचा आढावा घ्या.
  - २) समीक्षा म्हणजे काय ते सांगून ऐतिहासिक समीक्षा पद्धतीचे स्वरूप विशद करा.
- प्र.३ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १०
- १) समाजवादी वास्तववादाची संकल्पना स्पष्ट करा.
  - २) साहित्याच्या निर्मिती प्रक्रियेसंदर्भातील 'सिगमंड फ्राईड' यांची भूमिका सांगा.
  - ३) पाश्चात्य अभ्यासकांनी सांगितलेल्या साहित्याच्या व्याख्या स्पष्ट करा.
  - ४) 'पलायनवाद' व 'प्रचार' ही साहित्याची प्रयोजने थोडक्यात लिहा.
- प्र.४ टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) १०
- १) हॅजलिट
  - २) आत्माविष्कार
  - ३) बांधिलकीची संकल्पना
  - ४) टी.एस. एलियट

Total No. of Printed Pages:01

**SUBJECT CODE NO:- K-1048**  
**FACULTY OF HUMANITIES**  
**B.A. T.Y. (Sem-VI ) Examination March/April 2019**  
**Marathi (Opt) -XIV**  
**Vyakran & Nibandh Lekhan**

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

- |       |                                                                                                                                                                                                                                 |    |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| प्र.१ | सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक)<br>१) क्रियापद म्हणजे काय? ते सांगून क्रियापदाचे प्रकार सोदाहरण लिहा.<br>२) संधी म्हणजे काय? स्वर संधीचे प्रकार लिहा.                                                                          | १५ |
| प्र.२ | सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक)<br>१) 'शब्दालंकाराच्या' प्रकारांची माहिती लिहा.<br>२) 'समास' म्हणजे काय? 'तत्पुरुष समासाचे' प्रकार विशद करा.                                                                                   | १५ |
| प्र.३ | थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)<br>१) 'भ्रमणध्वनीचे(mobile) दुष्परिणाम' या विषयावर निबंध लिहा.<br>२) व्यंजनसंधीचे नियम व प्रकार लिहा.<br>३) 'अव्ययीभाव समासाविषयी' विवेचन करा.<br>४) 'श्लेष अलंकाराचे' प्रकार सोदाहरण लिहा. | १० |
| प्र.४ | टीपा लिहा. (कोणतेही दोन)<br>१) स्वभावोक्ती अलंकार<br>२) व्दव्द समास<br>३) केवल प्रयोगी अव्यय<br>४) मराठीतील 'गैर' हा उपसर्ग लावून पाच शब्द लिहा.                                                                                | १० |

Total No. of Printed Pages:01

**SUBJECT CODE NO:- K-1061**  
**FACULTY OF HUMANITIES**  
**B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination March/April 2019**  
**Marathi (Opt) – VII**  
**(Adhunik Marathi Vangmayacha Itihas 1800-1920)**

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B
- i. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  - ii. फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
  - iii. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
- Q.1 खालील पैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. 15
- राम गणेश गडकरी यांचे मराठी नाट्यसृष्टीतील योगदान सविस्तर लिहा.
- किंवा
- कृ. प्र. खाडिलकरांच्या नाट्यलेखनाचा सविस्तर परिचय करून द्या.
- Q.2 खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. 15
- केशवसुत संप्रदायातील कवींच्या काव्यवाङ्मयाचा परिचय करून द्या.
- किंवा
- भा. रा. तांबे 'प्रणयवादी कवी' म्हणून ओळखले जातात, कसे ते लिहा.
- Q.3 खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. 10
- १) संस्कृत भाषेतून मराठीत भाषांतरित झालेल्या नाटकांचा आढावा घ्या.
  - २) बालकविंची निसर्ग कविता.
  - ३) भाषांतरित चरित्रांचा परिचय करून द्या.
  - ४) गो. ब. देवलांच्या नाट्यकर्तृत्वाचे विशेष लिहा.
- Q.4 टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) 10
- १) विष्णुदास भावे यांची पौराणिक नाटके
  - २) बाबा पदमनजी यांचे 'अरुणोदय'
  - ३) ऐतिहासिक बुकिश नाटके
  - ४) रे. ना. वा. टिळक

Total No. of Printed Pages:01

**SUBJECT CODE NO:- K-1062**  
**FACULTY OF HUMANITIES**  
**B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination March/April 2019**  
**Marathi (Opt) – VIII**  
**(Sahitya Prakarantar aani Sahityache Madhyamantar)**

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B
- i. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  - ii. काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
  - iii. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
  - iv. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
- Q.1 सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) 15
- अ) साहित्य प्रकारांतराचे स्वरूप विशद करा.  
 आ) श्रुतिका व नभोनाट्य या आकृतीबंधाचा सविस्तर आढावा घ्या.
- Q.2 सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) 15
- अ) 'माध्यम' संकल्पना स्पष्ट करून मुद्रित माध्यमाचे स्वरूप सांगा.  
 आ) कथा वा कादंबरीवरून चित्रपट कथा लेखनाचे वेगळेपण तुमच्या शब्दात सांगा.
- Q.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) 10
- अ) मूळ रचनाबंध मोडून नवीन रचना निर्मिती करताना लेखक काय साध्य करतो?  
 आ) दृक – श्राव्य माध्यमांचा थोडक्यात परिचय करून द्या.  
 इ) वृत्तपत्रे या मुद्रित माध्यमाचे लेखन प्रकार सांगा.  
 ई) साहित्य व चित्रपटाचा अनुबंध विशद करा.
- Q.4 टीपा लिहा. (कोणतेही दोन) 10
- अ) प्रकारांतर  
 आ) दूरदर्शन  
 इ) स्तंभ लेखन  
 ई) लघुपट

Total No. of Printed Pages:1

**SUBJECT CODE NO:- K-1187**  
**FACULTY OF HUMANITIES**  
**B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2019**  
**Marathi (Opt) -XV**  
**Madhyayugin Marathi Vangmayacha Itihas (1601 to 1818)**

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

- Q.1 कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ६०० शब्दापर्यंत लिहा.  
यादवकाल, शिवकाल व पेशवेकाल हा पंडिती साहित्याचा कालखंड आहे चर्चा करा. १५  
किंवा  
पंडिती काव्याच्या मर्यादा सांगून त्यांची मीमांसा करा. १५
- Q.2 कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ६०० शब्दापर्यंत लिहा.  
‘सभासद बखरीने’ पेशवेकालीन शिवचरित्र वर बखरींच्या विकासाची दिशा ठरवून दिली, चर्चा करा. १५  
किंवा  
शाहिरी वाङ्मयाचे स्वरूप स्पष्ट करून शाहिरी परंपरेचा आढावा घ्या. १५
- Q.3 खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे 300 शब्दापर्यंत लिहा. १०  
१) पंडिती काव्याची वैशिष्ट्य लिहा.  
२) रामजोशी यांच्या लावणी वाङ्मयाचे मूल्यमापन करा.  
३) अध्यात्म व भक्तीच्या ओढीनेच संतकवीनी वाङ्मय निर्माण केले, तुमच्या शब्दात लिहा.  
४) अनंत फंदीचे फटके म्हणजे जीवन जगण्याची काला होय चर्चा करा.
- Q.4 टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) १०  
१) श्रीधर  
२) पोवाडा  
३) वामनपंडित  
४) सगनभाऊ

Total No. of Printed Pages:1

**SUBJECT CODE NO:- K-1238**  
**FACULTY OF HUMANITIES**  
**B.A. S.Y. (Sem-III) Examination March/April 2019**  
**Marathi (Opt) – V**  
**(Adhunik Marathi Vangmayacha Itihas 1800-1920)**

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. निळ्या किंवा काळ्या पेनाचाच वापर करावा.
३. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

- प्रश्न.१ खालील प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५
- १) मराठी नियतकालिकांची निर्मिती व स्वरूप सविस्तर स्पष्ट करा.
  - २) इ.स. १८०० ते १८७५ या कालखंडातील कथा वाङ्मयाचा आढावा घ्या.
- प्रश्न.२ खालील प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५
- १) इ.स.१८०० ते १८७५ या कालखंडातील कादंबरी लेखनाचा थोडक्यात आढावा घ्या.
  - २) निबंध म्हणजे काय? ते सांगून १८७५ ते १९२० या कालखंडातील निबंध वाङ्मयाचे वैशिष्ट्य सांगा.
- प्रश्न.३ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १०
- १) चिपळूणकरांच्या निबंधलेखनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
  - २) मनोरंजन कालखंडातील कथेची वैशिष्ट्ये सांगा.
  - ३) भारतीय मुद्रणकलेचा इतिहास थोडक्यात विशद करा.
  - ४) ना.ह.आपटे यांच्या कादंबऱ्यांचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- प्रश्न.४ टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) १०
- १) आनंदीबाई शिर्के
  - २) मराठी ज्ञानप्रसारक
  - ३) लोकहितवादींची शतपत्रे
  - ४) रंजन प्रधान कादंबरी

Total No. of Printed Pages:2

**SUBJECT CODE NO:- K-1239**  
**FACULTY OF HUMANITIES**  
**B.A. S.Y. (Sem-III) Examination March/April 2019**  
**Marathi (Opt) - VI**  
**(Druk-Shrawya Madhymansathi Lekhan Kaushalye)**

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
३. उत्तरपत्रिकेत काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.

- प्रश्न.१ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५
- १) नभोवाणीवरून प्रसारित होणाऱ्या विविध कार्यक्रमांचे स्वरूप सोदाहरण लिहा.
  - २) दूरचित्रवाणीसाठी संहितालेखन करताना कोणती काळजी घ्यावी ते लिहा.
- प्रश्न.२ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५
- १) संकेतस्थळामुळे वाङ्मयीन क्षेत्र अधिक विस्तारले आहे सोदाहरण स्पष्ट करा.
  - २) दूरचित्रवाणीवरील कार्यक्रमांचे स्वरूप विशद करून मनोरंजनात्मक कार्यक्रमांवर प्रकाश टाका.
- प्रश्न.३ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १०
- १) नभोनाट्याचे स्वरूप विशद करा.
  - २) माहितीपट म्हणजे काय? ते सांगून माहितीपटाचे प्रकार लिहा.
  - ३) नभोवाणीवरील बातमीपत्राचे स्वरूप स्पष्ट करा.
  - ४) संकेतस्थळाची निर्मिती प्रक्रिया विशद करा.
- प्रश्न.४ टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) १०
- १) श्रुतिका
  - २) दूरदर्शनवरील साहित्यविषयक कार्यक्रम
  - ३) ई-डिक्शनरी
  - ४) नभोवाणीवरील भाषण

Total No. of Printed Pages:01

**SUBJECT CODE NO:- K-1369**  
**FACULTY OF HUMANITIES**  
**B.A. T.Y. (Sem -V) Examination March/April 2019**  
**Marathi (Opt) –XI**  
**Madhyayugin Marathi Vangmayacha Itihas (Prarambh to 1600)**

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ६०० शब्दापर्यंत लिहा. १५
- १) मराठीचा प्रारंभकाळ हाच यादवकाल म्हणून ओळखला जातो, चर्चा करा.  
किंवा
- २) महानुभाव संप्रदायाच्या सातीग्रंथाविषयी सविस्तर लिहा.
- प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ६०० शब्दात लिहा. १५
- संत वाङ्मयाचे स्वरूप सांगून वैशिष्ट्ये लिहा.  
किंवा
- वारकरी संप्रदायात संत नामदेवांचे योगदान स्पष्ट करा.
- प्र.३ कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर ३०० शब्दापर्यंत लिहा. १०
- १) भारुडकार म्हणून संत एकनाथाचे वेगळेपण तुमच्या शब्दांत लिहा.  
२) दत्त संप्रदायाचे तत्वज्ञान थोडक्यात स्पष्ट करा.  
३) समर्थ रामदासांच्या जीवनकार्यावर प्रकाश टाका.  
४) संत तुकारामाच्या अभंगात समाज प्रबोधन कशाप्रकारे प्रकटले आहे, ते सांगा.
- प्र.४ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) १०
- १) भारुड  
२) गोरा कुंभार  
३) सावता माळी  
४) ज्ञानेश्वर पंचक